

vsiljena vojna. Bog vsemogočni pa naj čuva nad našo domovino ter jo varuje pred sovragom!

Liga X.

Razno.

Cenjeni naročniki! Skupno z listom „Pettauer Zeitung“ stopili smo v direktno zvezo s c. kr. korespondenčnim in brzjavnim uradom. S tem je „Štajercu“ omogočeno, da prinaša neposredno pred tiskom vedno še n a j n o v e j s e t e l e g r a m e iz bojišča. Za zunanje naročnike bode to gotovo velikega pomena. Kajti v „Štajercu“ čitali bodejo zdaj vedno najnovejša poročila. Za naročnike v Ptiju in okolici pa je to naravnost tako ugodna prilika. Kajti „Štajerc“ nabije v izložbenem eknu svojega uredništva takoj vsako došlo brzjavko. Vsak dan parkrat se vidi torej lahko v oknu najnovejše telegrome. Mislimo, da bodejo cenjeni naši čitatelji s to novo uredbo, ki nam nalaga seveda velike troške, zadovoljni. Upamo pa tudi, da bodejo cenjeni prijatelji zdaj z vedno večjim navdušenjem za našega tako potrebnega „Štajerca“ delovali!

Cesarjeva zahvala „Štajerčevi“ stranki. „Štajerčeva“ stranka sprejela je sledeči dopis:

„Naj sprejme „Štajerčeva“ stranka v roke Njeg. Veleblagorodju gospodu Jos. Ornig, županu d. k. komornega mesta Ptuj, deželnemu poslancu itd. itd. v Ptaju.

Vsled razglosa c. k. namestniškega prezidija v Gradcu z dne 11. julija 1914, štev. prez. 1534/6 počastim se, posredovati **Najvišjo zahvalo Njegovega Veličanstva za sožalno preditev ob priliki smrti Njeg. c. in kr. Visosti gospoda nadvojvodo Franca Ferdinanda ter njego ve visoke soproge.**

D. kr. uradni vodja: Dr. pl. Netolitzka.

Pogreb sv. očeta Pija X. Dne 22. avgusta vršilo se je v delavni sobi rimskega župana, kneza Colonne, na svečani način sestavljenje zapisnika o smrti papeža Pija X. Listnico so zapečatili v srebrno škrinjico, obloženo z belo žido in obdano s črnim usnjem. Po končani ceremoniji je mojster apostolske palače izjavil, da mu je generalni komornik naročil, naj izreče občinskemu zastopu v imenu svete stolice zahvalo za prijaznost, ki jo je v tej žalostni ur izkazal. Rimski župan je v odgovoru naglašal, da je občinski zastop izvršil le svojo žalostno dolžnost. Ob 6. uri zvečer se je pričel pogreb sv. očeta papeža. Ob pol 7. uri so dvignili prvo krsto, ob 7. uri 30 minut so zatvorili tudi cinkovo krsto in krsto iz brestovine. Pri oltarju

Papež Pius X.

„Confessije“ so krsto z dvigalom spustili v podzemelski hram pod baziliko. Ob 8. uri 40 minut so bile ceremonije končane. — Gledate izvolitev novega papeža veljajo sledeča določila: Po smrti papeževi pa do izvolitev novega papeža ima najvišjo oblast v cerkvi kardinal kamerlengo. On vodi vse priprave za izvolitev novega papeža. Sedanji kamerlengo je kardinal della Volpe. Mrtvaški obredi po umrlem papežu trajajo 9 dni. Vsak dan je v cerkvi sv. Petra slovenski rekвиem, ki ga opravlja kardinal. Zadnje tri dni pa vrši 5 kardinalov pred velikim kata-

falkom v cerkvi v veliki ladiji obsolucijo. Potem pokopljejo papeža začasno vsaj eno leto v cerkvi sv. Petra, nato ga pa položijo v grob, katerega si je v življenju sam izbral. Papeža volijo kardinali in sicer čimhitreje, na onem kraju, kjer je prejšnji papež umrl. 9 dni po papeževi smrti, po izvršenih mrtvaških obredih pridejo kardinali v vatikanu skupaj, da izvršijo volitev. Kraj in volitev papeža se imenuje konklave. Vsak kardinal ima svojega duhovnika in svojega sluga. Poleg tega je v konklavu tudi več uradnikov. Ves kraj in prostor se skrbno zavaruje, da ne more nihče teh, ki so v konklavu, občevati z zunanjim svetom. Vsak kardinal dobi dve sobi. Stene obeh so pa predrite, tako da lahko vsak vidi in sliši v sobo družega. Prostor, kjer volijo, je pa tako zavarovan, da so celo okna in vrata zazidana in da dobijo kardinali svojo hrano skozi odprtine sten, kakor v kloštrih. Noben kardinal ne pride v dotiko s svetom, pa tudi z drugimi kardinali ne sme sklepati o volitvi papeža. Tudi uradniki in službe morajo priseči, da ne bodo ničesar izdali. Papeža volijo po listih. Kdor dobi dve tretini glasov od oddanih, je izvoljen. Kardinali pridejo skupaj k volitvi po dvakrat na dan. Voljo pa lahko štirikrat na dan, dokler ni papež izvoljen. Voli se po navadi zjutraj in opoldne. Če ne dobi nobeden od kandidatov dve tretini glasov, pomešajo listke s senom in jih začne. Moderator, ki prihaja iz dimnika na strehi vatikana, je znamenje, da se kardinali še niso zedinili za papeža. Če pa dobi kak kardinal zadostno število glasov, začne listke same brez sena. Bel dim iz dimnika naznana, da je papež že izvoljen. Listki se tako oddajo, da je vidno samo ime izvoljenega. Sam sebe ne sme nikdo voliti. Ko je izvolitev končana, pozvani in ceremoniari se podajo k baldahinu novo izvoljenega papeža. Kardinal-dekan ga vpraša! Ali sprejmeš izvolitev? Če reče novo izvoljeni: ja, se baldahini drugih kardinalov povesijo in samo baldahin papeža ostane razpet. Izvoljeni papež si nato izbere svoje novo ime. Nato ga spremljajo vsi v zakristijo, kjer mu oblečajo papežka oblačila in se mu kardinali poklonijo. Zacasni zidovi konklava se nato podrejo, konklave je odprt. Od vseh strani prihite strežaji, straže in vatikanski dostojanstveniki. Obrede zaključi kronanje papeža, ki se vrši prihodno nedeljo po izvolitvi. — Kakor poročajo rimske listi, bode tokrat novi papež že 3. ali 4. septembra izvoljen.

Obsojeni prijatelja Srbov. 26. julija tl. se del je 34 letni stavec Cirilove tiskarne Johan Klinc v kavarni Puschning v Mariboru. Govorilo se je o ultimatumu Avstrije Srbiji. V tem pogovoru je imenoval trgovec Wittek Srbe „Gesindel“, s katerim se mora pomesti. Klinc pa je nato rekel, da so Avstriji še večji „Gesindel“. Vsled tega so ga vrgli iz kavarne in ga kmalu na to zaprli. Sodišče ga je obsodilo na tri meseca ječe. — 29. junija tl. sta se peljala žena podjetnega vodje Ana Renner in 39 letni slikar Avgust Bečela iz Ruš v vlakom proti Mariboru. Pogovarjala sta se tudi o umoru prestolonaslednika. V pogovoru je Bečela odobraval umor. Bil je nato aretiran. Sodišče ga je obsodilo na šest mesecov ječe.

Iz Št. Vida pri Ptiju prihaja vest, da so orožniki aretrirali znanega prvaškega hujškača Davorina Tombah. Orožnik ga je peljal uklenjenega v ptujski zapor. Spotoma ga je razburjeno ljudstvo opljuvalo in grozno pretepolo.

Posnemanja vredno. Orožniški stražmojster v pokoju Karl Ledinek v Mozirju je ob pričeli lova na Zgornjem Štajerskem katerega se je leta 1903 udeležil tudi ruski car, dobil od carja rusko odlikovanje. Ledinek je to odlikovanje vrnil politični eksposituri v Mozirju, ker je sramota za poštenega človeka, da bi nosil odlikovanja države, katera je prisikoila na pomoc srbskim kraljevim morilcem. Želi se, da bi vrlji mož našel še več posnemovalcev.

Seznam izgub 4.

Moštvo.

Mrtvi:

Banczeskul Titus, nadpaznik finančne straže, dež. orož. povelj. št. 13, pododdelek v Nowosielicu, dne 6. avgusta, zbolel za dimeljsko

kilo, oddan dne 8. avgusta v domobrisko bolnišnico, tam umrl.

Cholewa Josip, nadpaznik fin. straže, dež. orož. povelj. št. 13, pododdelek v Nowosielicu.

Demjanik Tanasko, črnovojniški infanterist, dež. orož. povelj. št. 13 pri črnovojniški orožniški asisten. straže v Nowosielicu št. 11, doma v Stari Znizki, okr. Černovice, Bukovina rojen leta 1879.

Gurgorewicz Adalbert, črnovojniški infanterist, dež. orož. povelj. št. 5 pri črnovojniški orožniški asisten. straže v Kapuscince št. 15, doma v Zaluži, okraj Zbaraž, Galicija, rojen leta 1876.

Hoszowski Marian, finančni stražnik, dež. orož. povelj. št. 5, pododdelek v Chewalowicah št. 16, doma v Rzeczyca duga, okraj Tarnobrzeg, Galicija, rojen leta 1887.

Iftodi Georgij, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 13, pri črnovojniški orožniški asistenci v Molodiji št. 26, doma v Molodiji, okraj Černovice, Bukovina, rojen leta 1874.

Karius Viljem, korporal, pešpolk št. 6, 6 komp., doma v Czervenki, okraj Bács-Bodrog, Ogrsko.

Katyniuk Peter lovec, 4. mejna lovска kompanija, 1. voj., doma v Kriszczateku, okraj Kotzmann, Bukovina.

Kuncak Grigorij, nadomestni infanterist, dež. orož. povelj. št. 13, pri črnovojniški orožniški asistenci straže v Nowosielicu št. 11, doma v Zurinu, okraj Černovice, Bukovina, rojen leta 1879.

Lemki Konrad, rezervni infanterist, peš. št. 6, 6. komp., doma v Militicsu, okraj Bács-Bodrog, Ogrsko.

Mulawka Tomaz, črnovojniški korporal, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški asistenci v Zabružu št. 18, doma v Walachowski, okraj Zabruž, Galicija, rojen leta 1878.

Pentelejczuk Ivan, črnovojniški infanterist, dež. orož. pov. št. 13, črnovojniško pov. v Nowosielicu št. 11, doma v Woloki, okr. Černovice, Bukovina, rojen leta 1879.

Petrányi Pavel, rezervni infanterist, peš. št. 6, 6. komp., doma v Alsonémeti, okraj Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Ogrsko.

Popick Peter, lovec, 4. mejna lovaska stotinja, 2. voj., doma v Bielaberezka, okraj Kossov, Galicija.

Schejbala Jožef, lovec, 4. mejna lovaska stotinja, 1. voj., doma v Prestitzu, okraj Prestiz, Česka.

Simumovič Anton, infanterist, pešpolk št. 6, 10 kompanija, doma v Vajszki, okraj Bács-Bodrog, Ogrsko.

Wesołowski Karel, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Kapuscincih št. 15, doma v Zbaržu, okraj Zbarž, Galicija, rojen leta 1876.

Ranjeni:

Bajcer Mikolaj, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Zbaržu št. 12, doma v Zbaržu, okraj Zbarž, Galicija, rojen leta 1873.

Bena Ferdinand, črnovojniški dragonec, dež. orož. pov. št. 13, pri črnovoj. orož. asistenci v Molodiji št. 26, doma v Molodiji, okraj Černovice, Bukovina, rojen leta 1879.

Bosiuk Konstantin, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Kapuscincu št. 15, doma v Hluboczek maly, okraj Zbarž, Galicija, rojen let. 1. 1876.

Bulkowski Anton, črnovojniški infanterist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Zbaržu št. 12, doma v Zbaržu, okraj Zbarž, Galicija.

Chemczuk Elija, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Zbaržu št. 12, doma v Klimkovcih, okraj Zbarž, Galicija, rojen let. 1874.

Daniel Pavel, rezervni četovodja, pešpolk št. 6, 6. komp., lahko ranjen.

Fray Evgen, enoletni prostovoljec, tit. korporal, pešpolk št. 6, 6. kompanija, lahko ranjen.